

Aan de leden van de raad

Uw kenmerk		Datum	20 september 2022
Ons kenmerk	DV/Z22 - 254613/UIT/22 - 507439	Verzonden	
Behandeld door	W. van der Kruis/ +31736580654		
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 42 RvO van de fractie SP d.d. 22 augustus 2022 inzake status eerherstel historisch grafrecht monument		

Geachte heer, mevrouw,

Door de fractie SP zijn op 22 augustus 2022 vragen gesteld met betrekking tot status eerherstel historisch grafrecht monument.

1. Hoeveel geïdentificeerde KNIL-soldaten en echtgenotes zijn er binnen Vughts grondgebied begraven?

Dat is niet bekend. Er is op de algemene begraafplaats nooit een afzonderlijke registratie bijgehouden voor de KNIL militairen en hun echtgenotes. De vraag of deze aantallen op de kerkelijke begraafplaatsen wel bekend zijn, is uitgezet bij de diverse parochies binnen Vught.

2. In hoeverre is het college er bekend mee, dat gemeenten met een Indische en Molukse enclaves deze graven in het kader van 'eerherstel van de eerste generatie Molukse KNIL-militairen en hun echtgenotes én erkenning van het leed van de Molukkers en de doorwerking daarvan' tot Historisch Monument hebben uitgeroepen?

Het is bekend dat er gemeenten zijn die deze graven de status van een monument hebben gegeven. Ook is bekend dat er enkele gemeenten zijn die over zijn gegaan tot kwijtschelding van de grafrechten. Maar de meeste gemeenten waar deze vraag aan de orde is, hebben nog geen beslissing genomen.

3. In hoeverre zijn de Molukse graven aan de St.-Elisabethstraat op dit moment Rijks beschermde graven zoals voorgeschreven in het Rijksmonumentenregister van het RCE?

Geen van de Molukse graven in Vught is een Rijksmonument.

4. Indien deze graven nog geen Rijksmonument zijn; in hoeverre is het college voornemens om deze graven hiervoor wel in aanmerking te laten komen zoals ook andere gemeenten dat hebben gedaan (zie punt 2)? Zo nee, waarom niet?

De beantwoording van deze vraag behoeft enige context:

In 2019 heeft de gemeente Vught een aantal graven gemerkt, waarvan de nabestaanden niet bekend zijn. Het doel was om de eventuele rechthebbenden te achterhalen, de administratie te completeren en de juiste contactpersonen in kaart te brengen. Ook een aantal Molukse graven is gemerkt.

De markering zorgde voor enige onrust; leden van de Molukse gemeenschap en belangenbehartiger Maluku4Maluku vreesden dat de gemeente van plan was gewaarmerkte (Molukse) graven, waarvoor geen rechthebbenden zich zouden melden, te ruimen. Maar dat was nooit de gemeentelijke intentie.

In een constructief gesprek tussen Maluku4Maluku frontman Leo Reawaruw en burgemeester Van de Mortel is het misverstand uit de wereld geholpen. Ook is de wederzijdse bereidheid uitgesproken om met elkaar tot vervolgstappen te komen tot bescherming en behoud van de graven en eventuele toekenning van de monumenten-status. Dat laatste zou dan de graven van de oud KNIL-militairen zelf betreffen en mogelijk de graven van hun kinderen, die omgekomen zijn in de tijd dat de eerste generatie Molukkers in Vught de barakken van Kamp Vught bewoonde.

Toekenning van de monumentenstatus en de daaraan gepaard gaande vrijstelling van grafrechten, zou onderzocht en beoordeeld worden na een te maken gezamenlijke inventarisatie door stichting en gemeente. Door de daarop volgende coronacrisis heeft dit proces (nog) geen gevolg gehad.

Van dit uitstel komt geen afstel. Maluku4Maluku is een landelijke belangenbehartiger. Ook komen er rechtstreeks van bewoners vragen en reacties binnen om het proces en onderzoek voort te zetten. Daarom bestaat het voornemen om in goed overleg met de gemeenschap één of enkele contactpersoon/personen aan te stellen die het proces met de gemeente wil(len) voortzetten.

Het uitgangspunt daarbij is een positieve grondhouding om tot een monumentale status te komen van deze graven. Het gaat immers om een bijzondere groep inwoners, verweven met onze nationale én lokale geschiedenis.

(Aanvullend: Aan de achterzijde van de algemene begraafplaats is een honderdtal graven met een eenvoudig kruis als grafsteen. Het zijn de graven van pasgeboren en oudere kinderen, en volwassenen van Molukse

afkomst. Zij zijn in de eerste periode na aankomst van de Molukkers in Nederland overleden en hier begraven. Voor deze graven heeft de gemeente geen grafrechten.)

5. Laat de huidige wetgeving toe dat de families van KNIL-soldaten en de echtgenoten met terugwerkende kracht terugbetaald worden voor gemaakte kosten omtrent de betaling van grafrechten?

Er is hier geen wetgeving over, dus in beginsel is terugbetaling mogelijk.

6. Welke maatregelen heeft dit college genomen om eventuele nevenschikkende eerherstellende maatregelen te nemen, in de gemeente Vught?

Er zijn geen concrete maatregelen genomen. Wel is er sinds jaar en dag een goede, constructieve verstandhouding met de Molukse inwoners en zijn de contacten en onderlinge verhoudingen in de loop der jaren aanmerkelijk verbeterd.

7. Mogen families graven veranderen of bestaande veranderingen behouden bij de omvorming van deze graven tot historisch monument?

In de gevoerde gesprekken is overeengekomen dat, als de monumentale status wordt toegekend, de nabestaanden een bijdrage leveren aan het schoonmaken en onderhoud van de graven. (Kleine) veranderingen/restauraties zijn daarbij niet uitgesloten, uiteraard in overleg met de rechthebbenden. De monumentale status heeft niet zozeer betrekking op de individuele graven, maar het Molukse grafveld voor deze bijzondere groep als geheel.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris,

de burgemeester,

W.F.F. Keijzers

R.J. van de Mortel